

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer   Diarienummer
ÅMH-Pn 54/08   2008-0237

Beslutsdatum
17.12.2008

Sökanden

Flisö Fisk Ab
Marcus Eriksson
22710 Föglö

Ärende

Ansökan avser förnyat tillstånd för odling av regnbågslox i Föglöfjärden och Flisörännan (se bilaga 3) i Flisö by, Föglö.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen),
- 6 kap. 16 § punkt a) vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 22.02.2007 med ärendenummer MPN-07-8. Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008. Ärendet har kompletterats 24.01.2008 och 29.08.2008.

Beslut

Miljö tillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen Flisö Fisk Ab förnyat tillstånd för odling av regnbågslox i Föglöfjärden och Flisörännan i Flisö by, Föglö.

Giltighet

Detta tillstånd gäller till och med 31.12.2013 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till de för fiskodlingsverksamheten erforderliga vattenområdena.

Ansökan om förnyat tillstånd ska lämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet senast 01.07.2013. En förutsättning för att fortsatt tillstånd för fiskodlingsverksamheten ska ges är att bästa tillgängliga teknik används. Till ansökningarna ska fogas en konkret plan för hur verksamheterna ska utvecklas för att minska belastningen på vattenområdet.

Ersättning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1. Den befintliga yttre fiskodlingsplatsen ska i sin helhet vara belägen på område som enligt officiellt sjökort är minst 10 meter djupt och den totala mängden foder som årligen används vid den yttre odlingsplatsen får innehålla högst 2400 kg fosfor och 18500 kg kväve.

Om den sammanlagda årliga produktionen för den egna och närliggande fiskodlingar tillsammans överstiger 500 ton per år ska den yttre fiskodlingsplatsen i sin helhet lokaliseras till en plats med minst 15 meters vattendjup. Platsen ska också ha ett öppenhetsvärde som är minst 0,75 eller en exponeringsgrad som är minst 6.

Vid omlokalisering av den yttre odlingen till den nya platsen i ansökan, med vattendjup överstigande 15 meter strax söder om Brändökobben, får den totala mängden foder som årligen används vid den yttre odlingsplatsen högst innehålla 2650 kg fosfor och 20250 kg kväve.

Vid omlokalisering av yttre odlingen till den nya platsen ska den slutliga lokaliseringen meddelas Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet samt Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt med kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår samt där koordinater för fiskodlingsanläggningarna anges. 3 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet

2. Vid den inre sättfiskodlingen får den totala mängden använt foder innehålla högst 400 kg fosfor och 3100 kg kväve per år.
24 § 2 mom. miljöskyddslagen
3. Den i havet utsläppta specifika belastningen får inte överskrida 6 gram fosfor och 50 gram kväve per kilogram producerad fisk.

De specifika belastningsvärdena beräknas genom att från näringsmängden av det årligen använda fodret subtrahera den mängd näring som bundits i fiskens tillväxt

och genom att dividera den på detta vis erhållna differensen med fiskens årliga tillväxt. Den odlade regnbågslaxen innehåller 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve.

4 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet

4. Odlingsplatsernas läge får ej flyttas under innevarande tillståndperiod annat än sådan flyttning som föranleds av villkor 1 ovan.
5. Det foder som används får vid utfodring endast hanteras av personer som har utbildning rörande miljöhänsyn vid fiskodlingsverksamhet eller på annat sätt kan påvisa sådan erfarenhet och kompetens som krävs för att vid utfodring beakta optimal miljöhänsyn.
6 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet
6. Tillståndshavaren ska sträva till att minska den belastning på vattenområdet som verksamheten ger upphov till och vid den dagliga skötseln noggrant beakta miljöskyddsaspekter. Tillståndshavaren ska tillämpa den bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt, samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningarna så att minsta möjliga miljöförorening och störning av närliggande bebyggelse uppstår. Tillståndshavaren ska sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll.
7. Tillståndshavaren ska så långt det är möjligt införskaffa information om fodrets ursprung och framställning för att på så sätt försäkra att det framställts på ett etiskt försvarbart och miljömässigt godtagbart sätt.
4 och 7 §§ miljöskyddslagen
8. Tillståndshavaren ska hålla fiskodlingsanläggningarnas konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på de avsedda platserna och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.

För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet ska konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt.
4 kap. 4 § vattenlagen
9. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svensk-språkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Vid anläggningen får endast sådana kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier(32/1990).

Tvätt och färgning av kassar ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på miljön och bör i mån av möjlighet helt undvikas.

4 - 5 §§ och 24 § punkt e) miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

10. Avfallshanteringen vid anläggningarna ska följa kommunal renhållningsplan och landskapslagen om renhållning (91/1998) samt skötas så att miljöförorening och sanitär olägenhet förhindras.

Fodersäckar får enligt Ålands landskapsregerings beslut (35/2003) inte eldas upp i verksamheten utan måste återvinnas alternativt deponeras på godkänd deponi.

Död fisk får inte användas till djurfoder. All hantering av död fisk ska ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd anläggning enligt krav för behandling av animaliskt kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen ska redovisas i skötseljournal enligt villkor 12.

Farligt avfall ska hanteras enligt gällande lagstiftning och föras till en av myndigheterna godkänd anläggning för mottagning av farligt avfall.

8a - 8f §§ landskapslag (1998:91) om renhållning

11. Om fisken i anläggningarna konstateras eller misstänks ha en smittsam sjukdom som kan överföras från ett djur till ett annat eller en smittsam sjukdom som inte allmänt förekommer, ska sökanden med hänsyn till allmänna eller enskilda intressen underrätta Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet och Ålands landskapsveterinär, samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpningen av sjukdom ska avfallet behandlas i en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta så att avfallet inte förorsakar miljöförorening.

4 kap. 4 § vattenlagen

12. Vid anläggningarna ska skötseljournal föras. I journalen ska bland annat antecknas uppgifter om:

- foderleverantör samt företagsmärkning,
- mängden använt foder och dess innehåll,
- de mängder fisk som tillförts odlingen samt bortförts från den,
- förekomst av eventuella fisksjukdomar och behandling av dem samt fiskens medicinering och dödlighet,
- hantering av död fisk enligt villkor 10,
- använda kemikalier, inköp, förbrukning och lagerhållning,
- typ och mängd avfall samt avfallets mottagare samt

- andra nödvändiga uppgifter om verksamheten.

Journalen ska hållas vid odlingsanläggningarna och ska vid behov uppvisas för tillsynspersonal. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska årligen före utgången av februari tillställas ett årssammandrag på en för detta ändamål uppgjord blankett.

Tillståndshavaren ska på begäran av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet uppges nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.
26 § miljöskyddslagen

13. Tillståndshavaren ska på egen bekostnad låta utföra kontroller av fiskodlingens inverkan på vattendraget, inverkan på fiske och fiskbestånden på ett av myndigheten godkänt sätt. Kontrollerna kan utföras som samkontroll tillsammans med de andra kontrollskyldiga i området enligt det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Om tillståndshavaren inte utför kontrollerna inom detta program ska ett förslag till alternativt program lämnas in till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet inom två månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan observationsprogrammet senare ändras på ett sätt som tillståndshavaren och myndigheten kommer överens om eller i enlighet med 26 § 4 mom. miljöskyddslagen.

Resultaten av observationerna ska inlämnas till myndigheten och Föglö kommun. Dokument och resultat från observationsprogrammet ska bevaras vid anläggningarna och på uppmaning kunna visas för tillsynspersonal.

26 § miljöskyddslagen

14. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som är kompetent att övervaka anläggningen så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras.

7 § miljöskyddslagen

15. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamheten. Meddelande om avveckling ska göras till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

24 § punkt d) miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Flisö Fisk Ab söker om nytt tillstånd för fortsatt odling av regnbågslox i Föglöfjärden och Flisörännan. Odling sker vid en yttre plats med odling av vuxen fisk och sättfisk samt en inre odlingsplats med odling av sättfisk. Flisö Fisk Ab:s bägge odlingsplatser är i nära anslutning till Rönnäs Fisk Ab:s odlingar, mindre än 100 meter ifrån varandra vid den yttre platsen och helt samlokaliserad vid den inre platsen. Bägge företags verksamhet belastar således samma vattenområde och då miljöpåverkan från den ena verksamhets-

utövaren inte går att skilja från den andra ska verksamheterna enligt 21 § miljöskyddslagen behandlas samtidigt. Enligt 1 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet (nedan fiskodlingsförordningen) ska flera odlingskassar placerade så att de tillsammans bildar en helhet beaktas som en odling oberoende av ägoförhållanden. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar således att bägge yttre odlingar tillsammans under år 2007 överskrider en årlig produktion om 500 ton (548 ton) varmed 1 mom. i fiskodlingsförordningens 3 § ska beaktas vid prövningen.

Sökanden anhåller i första hand om oförändrade villkor för odling men med flyttning av all sättfiskodling till den inre odlingsplatsen. Den totala tillväxten vid Flisö Fisks och Rönnäs Fisks odlingar vid den yttre platsen skulle med en foderkoefficient om 1,15 således understiga en årlig produktion om 500 ton. I andra hand anhåller sökanden om att flytta bägge bolags yttre odlingar till en ny plats söder om Brändökobben och norr om den befintliga odlingsplatsen, för att tillgodose kravet om minst 15 meters vattendjup i enlighet med 3 § fiskodlingsförordningen. Enligt sökanden är vattendjupet vid den inre odlingen 6-14 meter och vid den befintliga yttre platsen är djupet 10-12 meter. Myndigheten konstaterar att forskning har visat att fisken växer bättre och utsätts för mindre sjukdomsrisk om djupet vid kassarna överstiger 10 meter.

Enligt 4 kap. 6 § vattenlagen får vattenfarlig verksamhet endast utövas på plats eller platser där minsta möjliga olägenhet för vattenmiljön uppstår och där förutsättningarna finns eller kan skapas för det slags verksamhet som är i fråga, utan att oskäligt högre verksamhetskostnader uppstår till följd av platsvalet. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar också att forskning visat att kuststräckor med goda förutsättningar för fiskodling vanligen har en hög vattenomsättning. Hög vattenomsättning medför att utspädningen är stor och att eventuella övergödningseffekter är svåra att mäta i odlingens närhet. Vid en bra lokalisering får man således små lokala effekter men ett generellt tillskott av närsalter till havet.

Myndigheten konstaterar att sedan produktionsvolymen vid den inre odlingen minskats genom beslut MPN-04-13 av Ålands miljöprövningsnämnd år 2005 har fiskodlingens miljökontrollprogram visat en förbättring av vattenkvaliteten. Åligganden enligt 4 kap. 7 § 1 mom. skall bygga på tekniskt bästa möjliga lösning som är ekonomiskt möjlig för den typ av verksamhet som är ifråga. Myndigheten konstaterar att en minskning av belastningen från fiskodlingsverksamhet med dagens teknik i huvudsak kan uppnås genom att minska mängden genom fodret tillförda närsalter till vattnet samt genom utfodringstekniska lösningar. Hur stor belastningsminskningen kan bli begränsas dock av vilka krav på närsalter fisken har för bibehållen tillväxt och välmående, utfodringsteknik samt av de foder som finns tillgängliga på marknaden. Med beaktande av att den inre odlingen enligt kontrollresultaten, i den omfattning den bedrivits under föregående tillståndperiod medfört en viss negativ inverkan på vattenmiljön bedömer myndigheten att den totala mängden kväve och fosfor som fodret årligen får innehålla bibehålls

oförändrade, jämfört med beslut MPN-04-13, så att förutsättningar för tillstånd enligt 4 kap. 1, 2, 4, 7 §§ och 5 kap. 9 § vattenlagen skall föreligga. Myndigheten avslår därmed sökandens yrkande om flytt av sättfisk från den yttre odlingen till den inre odlingen då den ökade belastningen vid den inre odlingen sannolikt skulle komma att leda till ökad övergödning i strid med 5 kap. 9 § vattenlagen och emedan sökanden heller inte har något förbättringsöverskott att nyttja.

Den befintliga yttre platsen kan tillståndshavaren fortsätta att nyttja i enlighet med 3 § fiskodlingsförordningen så länge den årliga produktionen tillsammans med Rönnäs Fisk Ab's odlingsenhet understiger 500 ton. I syfte att tillgodose den maximalt tillåtna produktionen på platsen i förhållande till platsens vattendjup i enlighet med 3 § fiskodlingsförordningen har myndigheten begränsat fodermängden genom den mängd fosfor och kväve som fodret maximalt får innehålla. Sökanden har i sin ansökan utpekat en ny närbelägen plats för fiskodling som fyller kraven på 15 meters vattendjup för produktion över 500 ton i enlighet med 3 § fiskodlingsförordningen. Vid omlokalisering av odlingsenheten till den nya platsen tillåter myndigheten oförändrade mängder fosfor och kväve i fodret då kontrollprogrammet uppvisar oförändrad eller förbättrad vattenkvalitet samt att nyttan av att verksamheten får bedrivas på den avsedda platsen är betydlig i förhållande till den skada, men eller annan förlust av förmån som kan följa av att verksamheten tillåts.

De anläggningar som avses i ansökan skulle fortsättningsvis placeras i Föglöfjärden och i Korsöströmmen i Flisö, Föglö. Enligt den schematiska utredningen "Förslag till det reviderade miljökontrollprogrammet för fiskodlingen på Åland" (Jukka Mehtonen, Husö biologiska station, 2000) över de åländska fiskodlingarnas instängdhet har vattenområdet i Föglöfjärden där den yttre fiskodlingsenheten ligger beräknats ha en yta på 3,27 km² och en öppenhet på 1,32. Den inre odlingsenheten i Korsöströmmen har beräknats ha en yta på 2,17 km² och en öppenhet på 0,39. Öppenhetsvärdet är summan av tvärsnittsareorna som avgränsar vattenområdet dividerat med områdets area multiplicerat med hundra. Öppenheten avspeglar vattenutbytestiden och är ett mått på ett områdes känslighet för övergödning. Fiskodlingarna som ingick i studien hade öppenhetsvärden inom intervallet 0,1-3,0. Av de 47 olika odlingsplatserna som ingick i utredningen hade 25 värden under 0,5. Ett öppenhetsvärde på 1,3 för den yttre platsen indikerar ett relativt gott vattenutbyte medan ett öppenhetsvärde på 0,39 för den inre platsen tyder på ett mer begränsat vattenutbyte. Den nya odlingsplatsen är belägen så nära den befintliga yttre platsen att de förutsätts ha samma värden. I ansökan anges att bägge odlingsplatserna genomströmmas av kraftiga syd-västliga strömmar. Enligt den rapport, som i samband med tidigare odlingsansökan inlämnats till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, skriven av Lennart Nordvarg "Odlingsutrymme för Flisö Fisk Ab med avseende på övergödningpåverkan" är vattenutbytet i det yttre odlingsområdet mycket gott medan det är mindre bra i det inre området.

Verksamheten vid de två odlingsenheterna skulle enligt ovan givna tillståndsvillkor och myndighetens beräkningar förorsaka en sammanlagd årlig teoretisk belastning på vattenmiljön om 1802 kg fosfor och 14760 kg kväve om tillståndshavaren väljer att inte omlokalisera den yttre odlingen. Om omlokalisering sker till den nya platsen blir den sammanlagda årliga teoretiska belastningen på vattenmiljön istället 2053 kg fosfor och 15866 kg kväve. Beräkningarna av odlingarnas belastning har utgått ifrån bedömningen att bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tillämpbar är en foderfaktor på 1,15. Vid beräkningarna har myndigheten utgått från att fodret innehåller 0,85 % fosfor och 6,5 % kväve samt att fisken binder 0,4% fosfor och 2,75% kväve. I bedömningen har såväl fiskens välmående, miljömässiga aspekter samt uppgifter i ansökan och tidigare utlåtanden beaktats. Om tillståndshavaren odlar enligt ovanstående innebär det att denne enligt myndighetens beräkningar kan odla cirka 245 ton regnbåge vid den befintliga yttre platsen alternativt 271 ton vid den nya platsen och 67 ton vid den inre odlingen.

Tabell 1: Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning för den befintliga yttre odlingen

	Fosfor (kg)	Kväve (kg)
Nya villkor för tillåtet närsaltinnehåll i fodret	2400	18500
Tillåtet närsaltinnehåll ger max. fodermängd	282353	284615
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	245524	247492
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	982	6806
<i>Teoretisk belastning</i>	1418	11694
<i>Specifik belastning</i>	0,006	0,047

Tabell 2: Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning för den nya yttre odlingsplatsen

	Fosfor (kg)	Kväve (kg)
Nya villkor för tillåtet närsaltinnehåll i fodret	2650	20250
Tillåtet närsaltinnehåll ger max. fodermängd	311765	311358
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	271100	270903
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	1084	7450
<i>Teoretisk belastning</i>	1669	12800
<i>Specifik belastning</i>	0,006	0,047

Tabell 3: Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning för den inre odlingen

	Fosfor (kg)	Kväve (kg)
Nya villkor för tillåtet närsaltinnehåll i fodret	400	3100
Tillåtet närsaltinnehåll ger max. fodermängd	47049	47692
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	40921	41472
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	164	1140
<i>Teoretisk belastning</i>	236	1960
<i>Specifik belastning</i>	0,006	0,047

Kontroll av odlingarnas miljöpåverkan sker inom ramen för det av Ålands landskapsregering godkända gemensamma miljökontrollprogrammet för de åländska fiskodlingarna från 1993, vilket reviderats år 2002. Vattenkvalitetsanalyser utförs två gånger per år (från år 2002 vartannat år) och undersökning av bottenfaunan görs vart tredje år. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet delges kontinuerligt uppdaterad miljödata från fiskodlingens miljökontrollprogram. Flisö Fisk Ab delar kontroll- och referenspunkter med Rönnäs Fisk Ab eftersom det ej är möjligt att skilja de båda

verksamhetsutövarnas miljöbelastning åt. Enligt undersökningar av vattenkvaliteten och havsbottnens tillstånd som utförts åren 1997 - 2007 har odlingarna medfört en viss negativ inverkan på vattenkvaliteten. Från år 2003 och framåt påvisar kontrollprogrammet mindre negativ inverkan.

Tabell 4: Flisö Fisk Ab:s inre och yttre odlingars inverkan på vattenkvaliteten

År	Inverkningar på vattenkvalitet	Eutrofiklass	Användbarhetsklass
1997 (inre & yttre)	tydliga	eutroft	god
1998 (inre & yttre)	tydliga	något eutroft	nöjaktig
1999 (inre & yttre)	lindriga eller inga	något eutrof	god
2000 (inre & yttre)	tydliga	något eutroft	nöjaktig
2001 (inre & yttre)	tydliga	något eutrof	nöjaktig
2002 (inre & yttre)	-	-	-
2003 (inre & yttre)	måttlig	mesotrof	-
2005 (inre)	måttlig	mesotrof	
2005 (yttre)	liten	oligotrof	
2007 (inre & yttre)	liten till måttlig		

I odlingens närhet finns inte tätbebyggelse, naturskyddsområden eller andra skyddsområden. Jordbruk bedrivs i liten skala i Flisö, Bråttö och Hummersö byar. Yrkesmässigt fiske bedrivs i viss mån inom området och husbehovsfiske bedrivs av delägarna i Flisö bys samfällda vatten medan övrigt fritidsfiske bedrivs sporadiskt. Någon annan näring bedrivs inte inom området. En större gästhamn finns i Degerby på cirka tre kilometers avstånd. Det finns inte heller några allmänna badstränder eller uthyrningsstugor inom odlingarnas verksamhetsområde. På cirka 150 meters avstånd från den inre odlingen löper en 5,2 meters farled och intill den yttre odlingen går en farled för färje- och båttrafik. I ärendet har inte inkommit några yttranden som motsäger de uppgifter som lämnats av sökanden.

Allmänna motiveringar

För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 2 kap. uppnå tillräckligt miljöskydd, förebygga olägenhet för människors hälsa och i enlighet med 4 kap. 4 § i vattenlagen måna om enskilda och allmänna intressen åläggs tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 24 och 26 §§ nödvändiga villkor om hänsyn till samfärdseln och att hantera ämnen och avfall på ett miljömässigt godtagbart sätt samt att utföra driftskontroll.

Myndigheten konstaterar att sökanden i det material som inkommit till myndigheten rörande verksamheten påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. Sökanden har också investerat i ny teknik för utfodring vid den yttre platsen och även utbildning av personal som hanterar foder och utrustning. Myndigheten konstaterar vidare att verksamheterna erbjuder sysselsättning åt anställda i en kommun med ett begränsat utbud av alternativa utkomst- och sysselsättningsmöjligheter.

Myndigheten konstaterar vidare att kravet på sökandens rätt till de erforderliga vattenområdena är uppfyllt och att platserna som avses i ansökan lämpar sig för fiskodlingsverksamhet i den omfattning som anges i tillståndsbestämmelserna ovan. Vidare gör

myndigheten, utgående från det material som framlagts i ärendet, bedömningen att verksamheten med beaktande av givna villkor inte står i strid med enskilda eller allmänna intressen.

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen skall vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Av förarbetena till vattenlagen framgår att övergödning är ett av de största vattenvårdsproblemen i saltsjön. Myndigheten konstaterar att fiskodling innebär ett nettotillskott av närsalter till vattnet, vilket ur ett åländskt perspektiv utgör det största enskilda bidraget av närsalter. Myndigheten konstaterar med utgångspunkt i detta att det är skäligt att begränsa fiskodlingsverksamhets belastning på vattenmiljön i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 7 § vattenlagen.

Enligt 1 kap. 1 § vattenlagen skall vatten och vattenområden inom landskapet användas på det sätt som bäst gagnar en uthållig utveckling. Vidare stadgas i 5 kap. 1 § vattenlagen att det är envars skyldighet att efter förmåga och tillfälle, genom aktivt handlande och genom att avstå från skadlig påverkan, skydda och vårda ytvatten så att det är i sådant skick och har sådan beskaffenhet att där kan finnas sådana växter och djur som utgör för området normal flora och fauna utan påverkan av människan.

Om vattenfarlig verksamhet trots försiktighetsmått enligt 4 kap. 4-7 §§ vattenlagen riskerar att medföra olägenheter som var för sig eller tillsammans är av väsentlig betydelse får verksamheten inte utföras eller bedrivs annat än om nyttan härav klart överstiger skadan enligt 4 kap. 3 § vattenlagen. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar att fiskodlingsverksamhet medför ett nettotillskott av närsalter till havet som bidrar till övergödningen men då miljötillståndet innehåller stränga villkor för förebyggande av förorening och begränsning av fiskodlingsverksamhetens belastning, vilka ges med stöd av 24 och 26 §§ i miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen anser myndigheten att nyttan av att verksamheten får bedrivs på de avsedda platserna är betydlig i förhållande till den skada, men eller annan förlust av förmån som kan följa av att verksamheten tillåts.

Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 34 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Med ovanstående motiveringar finner Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet grund för beviljande av fortsatt tillstånd till odling av fisk i havet i Flisö, Föglö.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14.2 i taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet för det ärende som initierats hos Ålands miljöprövningsnämnd, godkänd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 30/2007.

Fiskodling, >1800 kg fosfor i foder	€	2018,00
Annonskostnad, delgivning ansökan	€	129,78
Totalt *	€	2147,78

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över ny odlingsplats
3. Besväransvisning.

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöhandläggare

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har initierats genom ansökan om miljötillstånd för nedläggande av avloppsledning som korsar allmän farled för att ansluta sökandens fiskslakteri på Flisö till Föglö kommuns reningsverk i Degerby. I samband med ansökan om nedläggande av avloppsledning anhåller sökanden också om förnyat tillstånd för fiskodling.

Ansökan har inkommit till Ålands miljöprövningsnämnd 22.02.2007 (ärende nummer MPN-07-9). Ansökan har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

Verksamhetens gällande miljötillstånd, MPN-04-13 daterat 05.04.2005, reglerar både fiskodling och slakteriverksamhet och är giltigt till år 2010 avseende fiskodlingsverksamheten och år 2015 avseende slakteriverksamheten. Miljötillstånd MPN-04-13 ersätts, till den del det gäller fiskodlingsverksamhet, av miljötillstånd ÅMH-Pn 54/08.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har delat upp ansökan och separerat fiskodlingsverksamheten från övrig verksamhet då fiskodlingen avser en egen verksamhetsdel skild från fiskslakteriverksamhet, med tillhörande avloppsledning. Slakteriet regleras fortsättningsvis genom gällande miljötillstånd. Slakteriet ägs gemensamt av sökanden och Rönnäs Fisk Ab, som samtidigt också lämnat in ansökan om nedläggande av avloppsledning samt förnyat tillstånd för fiskodling. Rönnäs Fisk Ab:s ansökan sambehandlas med detta ärende.

Vid tidpunkt för avgörande har ny miljöskyddslagstiftning (ÅFS 124/2008) trätt i kraft 01.12.2008. Nedläggande av ledning som korsar allmän farled är inte tillståndspliktigt förutsatt att verksamhetsutövaren innehar farledshållarens tillstånd samt rådighet över vattenområden för vattenföretaget.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 29.09.2008 - 20.10.2008 på Föglö kommuns, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslags-tavlor. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 26.09.2008. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Föglö kommun har inkommit med yttrande under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har inte begärt utlåtande rörande fiskodling. De utlåtanden som givits i samband med ärendets senaste beredning har beaktats även vid denna beredning.

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på Föglö kommuns, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli och vid Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.